

[Jørgen Jensen.]

nanserne til den forventede almindelige økonomiske udvikling. Jeg ser det også som et resultat af en forbedret planlægning. Med 7 pct.s stigning i udgifterne til næste år kommer vi alligevel op på et højere tal end den stigning, vi kan vente i produktionen i 1970. Den skønner man vil blive på ca. 4 pct. mod omkring 7 pct. i indeværende år. Vi nærmer os nu stærkt den fulde kapacitetsudnyttelse for landets økonomiske ressourcer, og dette er et vægtigt motiv for at føre den stramme finanspolitik videre. Der er meget at glæde sig over ved den økonomiske udvikling i 1969, men der er også noget at være bekymret over.

På kreditsiden står den høje beskæftigelse, den stigende produktion i industrien, i andre byerhverv, ikke mindst i byggeriet, og også i landbruget. Industrieksporten har sat rekord med en stigning på ca. 20 pct. Omsætningen og forbruget er steget betydeligt.

På debetsiden står først og fremmest det stærkt forøgede underskud på handelsbalancen og på betalingsbalancen. Det danske samfund har som helhed brugt mere, end det har produceret. Det er desværre ikke noget nyt, eftersom vi har gjort det i hele det tiår, der nu er ved at ebbe ud, men det kan ikke fortsætte. Vi har oplagt en forsvag valutastilling, både fordi importen er forøget så stærkt, og fordi vi er blevet hårdt ramt af uroen på det internationale valutamarked. Derfor måtte ikke alene finans-, men også pengepolitikken strammes i år.

Vejen ud må være i rimeligt omfang at lette det indenlandske efterspørgselspres, så der kan stilles tilstrækkeligt mange produktionskræfter til rådighed for eksporterhvervene og de grene af erhvervslivet, der står i en typisk konkurrencesituation over for udlandet. Dette tilstræbes altså gennem finanslovforslaget med dets kasseoverskud på ca. 1½ milliard kr. Men samme formål søges opnået gennem de foranstaltninger, der er omtalt af økonomiministeren i hans redegørelse i går, og om hvilke der fremsættes konkrete lovforslag.

Det er givetvis nødvendigt, også på længere sigt, at tilstræbe en bedre balance i vor økonomi; ellers kan vi ikke opretholde en god økonomisk vækst og en høj beskæfti-

gelse samt en nødvendig rimelig balance over for udlandet. Der skal altså både føres en smidig finans- og pengepolitik og en fast langsigtet politik. Regeringen har i år ikke tøvet med at gribe ind, og Nationalbanken har det heller ikke i akutte situationer. Ved at reformere nogle af de fundamentale forhold, ikke mindst på kapitalmarkedet, kan vi lette finans- og pengepolitikken på længere sigt.

Det danske samfund står over for vældige investeringskrav i de kommende år. Vi lever i et dynamisk samfund, hvor der sker store ændringer i erhvervsstrukturen og også f. eks. i forbrugsmønstret. Kapital er noget af det vigtigste her. Derfor må opsparringen forøges, og de forslag, økonomiministeren omtalte, tilsigter dette. Det drejer sig ikke mindst om opsparring til boligformål og til den offentlige pensionsordning. Obligationsmarkedet er såre vigtigt i denne forbindelse. Det ærede medlem hr. Poul Schlüter vil på det konservative folkepartis vegne nærmere redegøre for vort syn på disse overordentlig betydningsfulde spørgsmål.

Skal vi holde igen, og skal vi have hold i den offentlige økonomi, er en god og effektiv planlægning absolut nødvendig. Derfor er det meget nyttigt og hensigtsmæssigt, at regeringen også i år har fastlagt budgetteringsrammer for finanslovforslaget og desuden indført personalelofter. Jeg er helt enig i denne omlægning af budgetteringsmetoden. Der må oplagt være et nøje samspil mellem den centrale planlægning og budgettering ud fra generelle vurderinger og de konkrete ønsker, som de enkelte styrelser fremlægger. Man må starte med de almene hensyn og lade de mere afgrænsede ønsker tilpasse sig derefter. Men disse synspunkter kan ikke anvendes over for den store del af budgettet, som de lovbundne udgifter udgør, og de stiger stærkest.

Det ville være særdeles fornuftigt, om regeringen og folketinget i den kommende tid nøje gennemgik disse lovbundne udgifter. Der må være en stærk formodning for, at der kan ændres i nogen grad i ældre love, som på et vist tidspunkt er gennemført, fordi de pågældende formål da havde en høj prioritet. Senere hen kan vi ønske at prioritere anderledes, og nogle udgifter må da vige for andre.